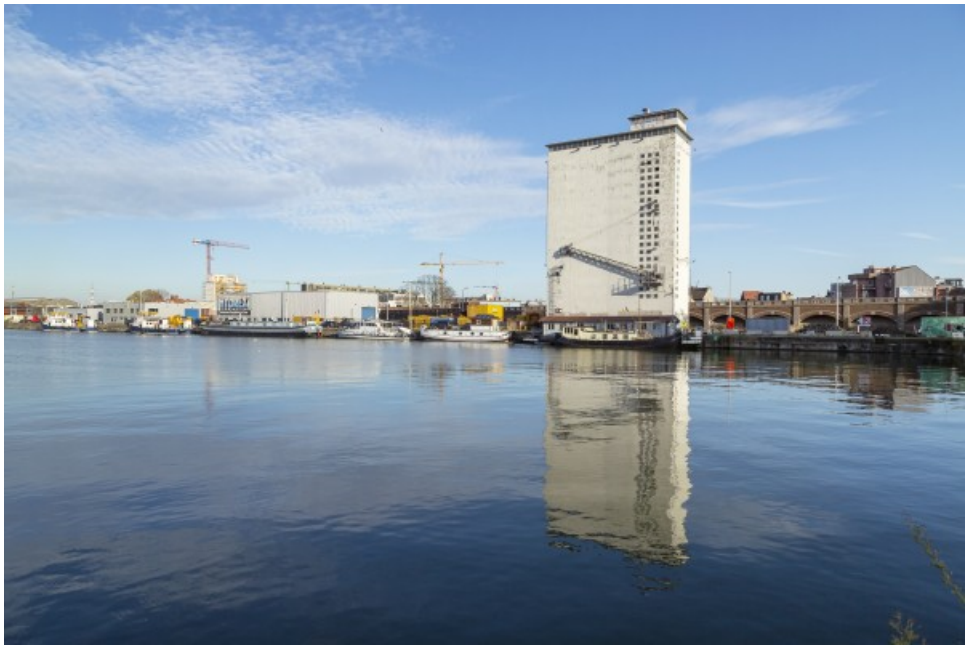
Innovatieve Stadshaven

Rond het MAS heeft het Eilandje al een tweede leven gekregen. De Cadixwijk, de Montevideowijk en het Droogdokkeneiland zijn in volle verandering. Maar het Eilandje is groter dan dat. De stad bereidt ,sinds 2016, onder de noemer 'Innovatieve Stadshaven' ook de transitie voor van de Asiadok-Oostkaai (tussen de Noorderlaan en het Asiadok), het Kempeneiland (tussen het Asiadok en het Kempisch dok) en het Mexico-eiland (tussen Houtdok en Straatsburgdok). Dat grote gebied nemen we samen met Steenborgerweert, aan de andere kant van de Noorderlaan. Steenborgerweert ligt tussen de IJzerlaan, Noorderlaan en het Albertkanaal, tot aan de rand van bebouwing aan de oostelijke zijde.

Waarom dit project?

De noordoostelijke zone van het Eilandje en Steenborgerweert zijn zeer divers qua uitstraling maar hangen functioneel en geografisch aan elkaar. Ze hebben allebei een 'eilandkarakter': ze zijn afgesneden van hun omgeving door water en/of infrastructuurbundels. In dit overgangsgebied tussen stad en haven, zit vooral veel bedrijvigheid. En die bedrijvigheid wil de stad daar graag behouden. De nabijheid van The Beacon, kennisinstellingen, het nieuw centrumziekenhuis maar ook een dynamische residentiële omgeving maken het noordelijk deel van de stad aantrekkelijk voor startende, innoverende bedrijven. Bovendien ligt de Antwerpse wereldhaven op een boogscheut, waardoor ook groeipotentieel nabij is. Deze potenties wil de stad verder ondersteunen en actief regisseren.

De Innovatieve Stadshaven neemt daarmee een complementaire plek in tussen 2 andere zones voor toekomstgerichte bedrijvigheid: zowel het NextGen-district als Blue Gate Antwerp (inclusief de Maritieme Campus) vertrekken vanuit de groeiende vraag naar de verduurzaming van de economie van de haven van Antwerpen - onder andere (petro)chemie en logistiek. De Innovatieve Stadshaven plaatst zich, door haar unieke centrum en stedelijke ligging ,tussen deze 2 kleppers om ook de innovatiedrivers vanuit de stedelijke omgeving tot een topniveau te tillen: 'Antwerp is open for Business'.

Wat gebeurt er?

Op basis van dit hernieuwde uitgangspunt, werd een ontwikkelingsvisie goedgekeurd door het College in 2018 en wordt intussen verder gewerkt aan concrete transitieplannen. Door te kijken naar de kansen en knelpunten van elke deelzone is er achterhaald welke functies daar het best thuishoren en hoe die functies voldoende kansen krijgen om zich verder te ontwikkelen. De ontwikkeling van het gebied zal gebeuren op basis van 6 principes die richtinggevend moeten zijn voor de ruimtelijke en organisatorische transitie van de Innovatieve Stadshaven:

- Ruimte voor bedrijvigheid: de Innovatieve Stadshaven versterkt de link tussen stad en haven, een toplocatie voor bedrijven met een ecosysteem tussen stad, haven en economische zone Albertkanaal.
- De Innovatieve Stadshaven is een proeftuin voor de nieuwe economie, met een focus op vernieuwende technieken en circulaire economie.
- De Innovatieve Stadshaven draagt bij tot de creatie van werkgelegen heid, voor zowel laag- als hooggeschoolden.
- De Innovatieve Stadshaven zet in op een duurzame doordachte ver voerskeuze en faciliteert alternatieve vervoersstromen voor personen en goederen.
- De Innovatieve stadshaven moedigt aan tot compact ruimtegebruik, stapelen wordt de norm.
- Binnen de Innovatieve Stadshaven wordt de blauw-groene corridor gesloten en de ruimte klimaatrobuust ingericht.

Groeikansen voor bedrijven

In het gebied zien we groeikansen voor bedrijven in 4 specifieke richtingen:

- **Logistiek 2.0**: logistieke bedrijven die hun goederen aanvoeren via het water of in de binnenstad verdelen via cargobikes of andere duurzame alternatieven zitten hier op hun plek
- **Havengerelateerde dienstverlening** met een duidelijke relatie tussen stad en haven
- **Test- en makerspaces**: innovatieve startende en groeiende maakbedrijfjes die water-, haven- of maritiemgebonden zijn en/of sterk technologie-gedreven
- **Maakindustrie**: bedrijven die zelf produceren, of dat nu groenten, meubels of hoogtechnologische producten zijn, waardoor de stad meer zelfvoorzienend wordt

Het Kempeneiland als katalysator van de Innovatieve Stadshaven

Het Kempeneiland en het zuidelijke deel van Asiadok-Oostkaai komen in de visie Innovatieve Stadshaven naar voor om als katalysator de transitie van het gebied op gang te trekken. Eind 2019 is een team gestart om die opdracht in goede banen te leiden. Naast de opmaak van een programmatorische en financiële analyse en toetsingskader, zal via ontwerpend onderzoek een beeld geschetst worden van dit veranderingstraject.

Het opzet van deze opdracht is om de concrete transitie van het gebied naar een hotspot van innovatieve maakbedrijvigheid te sturen. Het traject moet inzicht verschaffen in welke rol de stad en AG Vespa moeten opnemen.

Wie werkt eraan mee?

AG Vespa coördineert de ontwikkeling van de Innovatieve Stadshaven. De stad Antwerpen en het Havenbedrijf zijn belangrijke partners. De ontwikkelingsvisie uit 2018 werd opgemaakt door 1010 architecture urbanism, David Dooghe en DRIFT, ondersteund door Rebel Group en Traject als mobiliteitsbureau. De studie 'Het Kempeneiland als katalysator' werd door Architectuurplatform Terwecoren Verdickt opgemaakt, in samenwerking met DUSS bv en Marc Brearly.

Innovatieve projecten

Pilootproject bouwhub

Op het Kempeneiland is in het najaar van 2019 een tijdelijk proefproject gestart voor de aan- en afvoer van bouwmaterialen via binnenvaart. De bouwsector en stedelijke distributie creëren enorm grote volumes aan logistiek transport in de stad. Dat materiaal wordt momenteel nog steeds overwegend getransporteerd via de weg. De binnenvaart kan in een aantal gevallen een oplossing bieden. Aangezien er aanzienlijk meer vracht op een schip past, kunnen op korte tijd grote volumes vervoerd worden. THV AMB (Antwerpen Multimodale Bouwlogistiek) bleek na een oproep de meest geschikte kandidaat voor dit proefproject. Het is een samenwerking tussen binnenvaarttransporteur Blue Line Logistics met bouwhandelaars J. Janssens & Zonen en De Rycke Gebroeders nv. Het proefproject duurde 1 jaar en zorgde voor heel wat inzichten over de infrastructurele noden van een bouwhub, de noodzakelijke partners, de termijn van een proefproject, de noodzakelijke trafiek en ondersteunend beleid.

Start werken eerste waterstoftankstation aan de Mexicobrug

Op 15/10/2020 startte CMB met de werken voor het eerste waterstoftankstation in Antwerpen. Het waterstoftankstation wordt gebouwd aan de Mexicobrug dichtbij het Havenhuis. Er is bewust gekozen voor deze locatie op de grens tussen de stad en de haven om enerzijds de vele industriële toepassingen in de haven van waterstof te voorzien, en het anderzijds toch gemakkelijk bereikbaar te houden voor het grote publiek. De locatie maakt deel uit van de Innovatieve Stadshaven. Met deze state-of-the-art technologie sluit dit project hier volledig bij aan.

Open oproep: proefproject tijdelijke invulling Asiadok

Met deze oproep bieden we startende, innovatieve bedrijven de kans om zich tijdelijk te vestigen op een unieke locatie aan het Asiadok op het Eilandje. We bieden 9 percelen aan met oppervlaktes die variëren tussen de 420 m² en 920 m². De looptijd van het proefproject bedraagt minstens 1 jaar en kan verlengd worden

tot maximum 31 december 2024. De projectvoorstellen kunnen ingediend worden vanaf 19 februari 2021 om 14 uur. Klik hier voor meer informatie over de oproep.

Tijdlijn

Eind 2019 - voorjaar 2021

Katalysator van de Innovatieve Stadshaven

Het Kempeneiland en het zuidelijke deel van Asiadok-Oostkaai komen in de visie Innovatieve Stadshaven naar voor om als katalysator de transitie van het gebied op gang te trekken. Eind 2019 is een team gestart om die opdracht in goede banen te leiden. Naast de opmaak van een programmatorische en financiële analyse en toetsingskader, zal via ontwerpend onderzoek een beeld geschetst worden van het transitieplan. Het team zal tot midden 2020 werken aan deze opdracht. Je leest er meer over in het nieuwsbericht over de projectdefinitie.

Oktober 2018

Selectie eerste proefproject

Het proefproject van de tijdelijke handelsvereniging Blue Line Logistics en J. Janssens & Zonen, met name AMB (Antwerpen Multimodale Bouwlogistiek), wordt geselecteerd. Blue Line Logistics zorgt voor de aan en afvoer van goederen via de waterweg naar de overslagplaats. J. Janssens & Zonen zorgt voor de flow van bouwmaterialen door de nodige bestellingen, het beheer van de voorraad ter plaatse en tot slot het vervoer naar de nabijgelegen werven.

September 2018

Oproep proefproject slimme mobiliteitsoplossingen

De stad lanceert een oproep voor een proefproject rond slimme mobiliteitsoplossingen voor de Antwerpse regio aan Asiadok-Westkaai (Kempeneiland). De focus ligt op oplossingen via binnenvaart voor vrachtverkeer voor de bouw en stedelijke distributie.

Juli 2018

Goedkeuring visie en strategie

De stad keurt de visie en strategie goed voor de ontwikkeling van de noordoostkant van het Eilandje en het aansluitende Steenborgerweert tot een Innovatieve Stadshaven.

Juni 2017

Selectie multidisciplinair team

Een multidisciplinair team dat bestaat uit 1010 Architects, David Dooghe en DRIFT, ondersteund door Rebel Group en Traject als mobiliteitsbureau, wordt geselecteerd om het concept Innovatieve Stadshaven uit te werken.

April 2017

Oproep voor multidisciplinair team

We lanceren een oproep voor een multidisciplinair team dat het concept Innovatieve Stadshaven moet uitwerken. Het team moet een ontwikkelingsvisie maken, een raamwerkkaart en een haalbare ontwikkelingsstrategie voor het gebied.

December 2016

Goedkeuring toekomstrichting

De stad keurt de toekomstrichting voor de tweede fase van het Eilandje goed onder de noemer Innovatieve Stadshaven en geeft AG Vespa de opdracht om samen met een kerngroep dit toekomstperspectief verder uit te werken in een visie en ruimtelijke structuur.

Zomer 2016

Denkdagen

Samen met een breed veld van actoren organiseren we denkdagen om een toekomstrichting voor de tweede fase van het Eilandje uit te werken.

Downloads

Documenten

Innovatieve Stadshaven - eindrapport langetermijnvisie

Open oproep pilootproject stedelijke logistiek via binnenvaart - kadertekst

Rol AG Vespa	Gebiedsregisseur
Partners	stad Antwerpen
	Havenbedrijf
	De Vlaamse Waterweg nv
Ontwerper	1010 architecture urbanism
	David Dooghe
	DRIFT
Thema	Stad aan het water
Status	In realisatie
Tags	Stad aan het Water